

- [Home](#)
- [Activiteiten](#)
- [Blog](#)
- [Aanbod](#)
- [Boekenjas](#)
- [Collectie Schrijfmachines WFH](#)
- [Nieuws](#)
- [Contact](#)
- [Bestellen](#)

[DE PELIKAAN van Martin Michael Driessen - recensie door Elisabeth Francet](#)

DE PELIKAAN van Martin Michael Driessen - recensie door Elisabeth Francet

Het verhaal speelt zich af in een stadje aan de Adriatische kust, aan de vooravond van de Joegoslavische oorlog. De postbode Andrej heeft zijn vaste ronde in het oude stadsdeel. Hij houdt er een vreemde moraal op na. Zo ziet hij er bijvoorbeeld geen graten in om brieven open te stomen, te lezen en er geldsommen uit te onvreemden alvorens ze weer dicht te gommen. Als volbloed patriot vindt hij waakzaamheid tegenover kapitalistische complotten zijn plicht. Josip is machinist en conducteur van de kabelspoorbaan. Hij gaat gebukt onder een zorgwekkend gezinsleven met een zwakzinnige, hysterische vrouw en een verstandelijk gehandicapte dochter. Om zo vaak mogelijk weg van huis te zijn, neemt hij zijn lunchpauze aan de voet van het heldenmonument bovenop de heuvel, waar hij zijn kabeltrein dagelijks heen loodst.

Andrej gaat graag in korte broek naar het strand om te wandelen, een ijsje te eten en een vrouw te zoeken. Maar dat wil niet bijster lukken: 'Ze had een aangespoelde inktvis tussen haar dijen en was bezig zijn armen in knopen te leggen. 'Dat mag je niet doen!' riep hij geschokt. 'O nee?' zei ze, de filtersigaret tussen haar tanden. 'Laat los!' riep Andrej. 'Kun je er niet tegen?' spotte ze en drukte haar sissende peuk uit op de romp van het inktvisje. Daarna was hij drie weken van slag en voelde zich moedeloos. Als de wereld zo slecht is, dacht hij, terwijl hij de fluitketel opzette, is er geen reden om niet mee te doen.' Hij voegt de daad bij het woord en maakt een brief van Josip open, ontdekt dat die een minnares heeft en besluit hem er anoniem mee te chanteren. 'Niet dat hij persoonlijk iets tegen Josip had. Hij kende hem nauwelijks, ze gingen niet eens naar hetzelfde café.' Het ging niet eens om het geld. Het ging erom dat er iets in zijn leven moest gebeuren. Andrej betrapt Josip met zijn minnares aan het heldenmonument en legt hun innige omhelzing vast op pellicule. Met een knipoog naar Jacques Tati en de Russische groten weeft Driessen regelmatig licht karikaturale en absurdistische passages door het verhaal: 'Nooit eerder was hij in zo'n tempo de Nikole Zrinskog afgedaald; hij scheerde over de ringweg die hem rond de stegen en krochten van het oude binnenstadje naar beneden, naar de haven bracht. Het Agip-benzinestation vloog voorbij, de ruïne van het Turkse fort, de stoffige palmen, de lange rij leegstaande arbeidershuisjes die trapsgewijs de helling volgde, als de ruggengraat van een groot dood dier. Hij hoefde niet te trappen en zat recht overeind op het zadel, zijn benen met wapperende broekspijpen uitgestrekt alsof hij een glijbaan afgleed.'

De eerste geldsom die Andrej Josip afhandig maakt, besteedt hij aan gokken op de hondenrenbaan. Zijn tere hart wordt er geraakt door de mishandelde windhond Laika en hij adopteert haar. Nu heeft Andrej een compagnon tijdens zijn wandelingen langs de kade. Hilarisch is de ontmoeting tussen de neurotische Laika en de pelikanen, die Andrej verafschuwt omdat ze de kades inpalmen en een onheilspellbare blik hebben: 'Hij

pakte de oren van zijn hond en draaide haar kop in de richting van een groepje pelikanen die zich in de verte aan de waterlijn hadden verzameld. 'Zie je die beesten daar, meisje? Zie je die lelijke roze beesten?' Hij bewoog haar zijdeachtige oren op en neer alsof het vleugels waren. 'Jaag ze weg. Go!' Ze vloog over het strand en bereikte haar topsnelheid voordat de pelikanen haar zagen komen en allemaal tegelijk een looppas inzetten die in lompheid niet onderdeed voor die van de naderende Andrej. Toen spreidden ze hun vlerken en stegen op, terwijl Laika wijdbeens met gekromde rug stond te keffen, wat enorme inspanning leek te kosten; elk ijl blafje ging gepaard met een zo heftige contractie van haar hele romp, dat ze bijna omviel. (...) Op weg naar huis rende ze grote ovalen en achten om hem heen. Hij kocht een blikje zalm voor haar.' Na een vreemde samenloop van omstandigheden besluit Josip op zijn beurt Andrej anoniem te chanteren om aan de benodigde sommen te geraken om zijn afperser te betalen. Ironisch genoeg geraken ze bevriend door hun gedeelde hond Laika.

Op de achtergrond lopen de etnische spanningen hoog op en worden er her en der aanslagen gepleegd. De mannen discussiëren druk over een mogelijke onafhankelijkheid van Kroatië en het oprichten van milities. Andrej en Josip raken geconfronteerd met persoonlijke drama's en belanden in een spiraal van afwisselend schuldgevoel en zelfbeklag. Ze voelen zich verraden en bedrogen en de chantagezaak escaleert in geweld. Op dat ogenblik barst ook het geweld los in het stadje. De inwoners geraken geïsoleerd en heel wat mannen sluiten zich aan bij milities. Driessen is een meester in het scheppen van een apocalyptische sfeer, waarbij de met olie besmeurde pelikanen een hoofdrol spelen. Ze staan symbool voor de onvermijdelijke ondergang. Na een werkelijk grootse finale, bijna een opera waardig, komt er ook nog een fijn staartje aan het verhaal.

'De pelikaan' is een maatschappijkritisch boek, maar meer nog een hartverwarmend verhaal over trouw en verraad, patriottisme en onverschilligheid. Het is tevens een milde reflectie over de condition humaine, die altijd en overal de geschiedenis van de mensheid zal blijven bepalen. Zonder twijfel een van de mooiste boeken van het jaar!

Recensie: Elisabeth Francet

Donderdag 30 November 2017

Categorie: [Nederlands](#)

Andere blogberichten

[DE ROVER van Robert Walser door Elisabeth Francet](#)

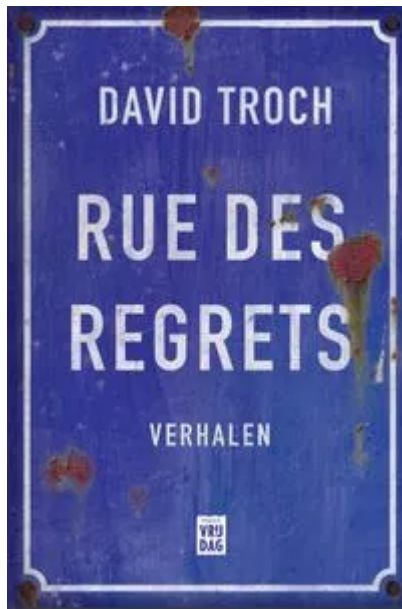
[Maandag 12 November 2018 MENSEN ALS IK van Christophe Vekeman](#)

[Zaterdag 31 Maart 2018 DE PELIKAAN van Martin Michael Driessen - recensie door Elisabeth Francet](#)

[Donderdag 30 November 2017](#)

Volgende activiteit

[Facebook](#) [Pinterest](#) [Linkedin](#) [Schrijfmachine effect aanzetten](#)

Vrijdag 30 November 2018 19:00 [Feestelijke boekvoorstelling Rue des Regrets van David Troch](#)

- [Home](#)
- [Activiteiten](#)
- [Aanbod](#)
- [Boekenjas](#)
- [Collectie Schrijfmachines WFH](#)
- [Nieuws](#)
- [Contact](#)
- [Bestellen](#)

Ontwikkeld door [KISS Websites](#)

Boekhandel Limerick - Koningin Elisabethlaan 142 9000 Gent

limerick@skynet.be Tel. : +32 9 222 17 57

OPEN van dinsdag tot en met vrijdag van 10u00 tot 18.30u en op zaterdag van 10u00 tot 18u00 - Gesloten op zondag, maandag en Feestdagen